Pag-aari ng Pamahalaan HINDI IPINAGBIBILI

3

Araling Panlipunan

Quarter 1 - Week 1 Mga Simbolo sa Mapa

Department of Education • Republic of the Philippines

Araling Panlipunan - Grade 3 Alternative Delivery Mode

Quarter 1 - Week 1: Ang Mga Simbolo ng Mapa

First Edition, 2020

Republic Act 8293, section 176 states that: No copyright shall subsist in any work of the Government of the Philippines. However, prior approval of the government agency or office wherein the work is created shall be necessary for exploitation of such work of profit. Such agency or office may, among other things, impose as a condition the payment of royalties.

Borrowed materials (i.e., songs, stories, poems, pictures, photos, brand names, trademarks, etc.) included in this book are owned by their respective copyright holders. Every effort has been exerted to locate and seek permission to use these materials from their respective copyright owners. The publisher and authors do not represent nor claim ownership over them.

Published by the Department of Education

Development Team of the Module

Authors: Bernandina B. Lingayon, Loida C. Banajos

Editor: Amy G. Capacio

Reviewers: Virgilin R. Pizarro, Aba Q. Allaba

Illustrator:

Layout Artist: Manuel D. Dinlayan II, PDO II

Management Team:

Chairperson: Dr. Victoria V. Gazo, CESO V

Schools Division Superintendent

Co-Chairperson: Sunny Ray F. Amit

Asst. Schools Division Superintendent

Ralph T. Quirog CES, CID

Members: Purisima J. Yap

EPS-LRMS

Virgilin R. Pizarro Aba Q. Allaba

Aba Q. Allaba

Gina Q. Allaba Marites T. Escamillan Maitelle B. Israel Geraldine S. Langcatan

Jerry C. Escol Bergil G. Bateriza

Printed in the Philippines by Department of Education

Division of Malaybalay City

Evaluators:

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

Araling Panlipunan Quarter 1 - Week 1 Mga Simbolo sa Mapa

This instructional material was collaboratively developed and reviewed by educators from public and private schools, colleges, and or/universities. We encourage teachers and other education stakeholders to email their feedback, comments, and recommendations to the Department of Education at action@deped.gov.ph.

Department of Education • Republic of the Philippines

Pasiuna

Kini nga Modyul sa mga Tinun-an giandam alang sa sama nimong tinun-an nga anaa sa ikatulong Ang-ang aron magamit nimo sa imongpagtuon sa Araling Panlipunan. Tuyo niining Modyul nga magihayan ka nga magdesisyon ug maglihok nga adunay pagpakabana alang sa kaayohan sa tanan.

Ang mga pagtulon-an niini nga Modyul giayo pagsusi ug gipahiluna aron mahiuyon sa imong idad, interes, ug panginahanglanon ug niini nga panahon.

Kini nga Modyul ngadto sa lima ka adlaw alang sa usa ka semana nga pagtuon.

Gawas sa paghisgot-hisgot, ang matag pagtulon-an, adunay buluhaton nga labaw nga nagpauswag sa nakat-onan sa mga tinun-an. Adunay mga eksamin sa kataposan sa matag pagtulon-an aron mapalig-on ang nakat-onan sa mga tinun-an.

Gilauman nga pinaagi niini nga Modyul, makat-unon sa mga tinun-an ang paghigugma ug paghatag og bili sa ilang kaugalingon, pamilya, ug isig katawo.

Hibalo-i Kini

Kini nga modyul gihimo og gisulat para sa imong pagtuon aron makatabang sa pagpalambo sa imong kahibalo mahitungod sa mga Simbolo sa Mapa. Ang mga bahin niining modyul nagaha-tag kanimo og giya sa paggamit sa nagkalainlaing sitwasyon sa pagtuon. Ang pinulungan nga gigamit gipahaum sa abilidad sa magtutungha sa ikatulong angang. Ang pagtulun-an nahan-ay sa hustong pagsunod sa kompetensi.

Ang modyul gibahin sa lima ka adlaw nga pagtulun-an:

- Unang Adlaw Pag-ila sa mga Simbolo sa Mapa sa mga
   Porma sa Yuta
- Ikaduhang Adlaw Paghulagway sa mga Porma sa Yuta
- Ikatulong Adlaw Pag-ila sa mga Simbolo sa Mapa sa mga
   Porma sa Tubig
- Ikaupat nga Adlaw Paghulagway sa mga Porma sa Tubig
- Ikalimang Adlaw Pag-ila og paghulagway sa mga simbolo sa Dakbalay og uban pang Istruktura.

Pagkahuman nimo paggamit niini nga modyul, ikaw gilauman nga:

- Mailhan nimo ang nagkalainlaing simbolo nga gigamit sa mapa sa mga porma sa yuta, tubig, mga dakbalay, og uban pang mga istruktura.
- Mahulagway ang nagkalainlaing porma sa yuta, tubig, mga dakbalay og uban pang istruktura.
- Mailhan ang nagkalainlaing mga simbolo sa mapa ug ang kinaiya sa matag-usa niini.

UnangAdlaw

Sulayi Kini

Tubaga ang mga pangutana. Isulat ang letra sa insaktong tubag sa imong papel o notbuk.

Unsa ang simbolo sa porma sa mga bukid? Idrowing kini.				
2. Mahim	o bang gar	miton ang mga sir	mbolo nga makita sa	
mapa	?			
A. Oc	B. dili	C. basin lang	D. depende	
3. Kon a	dunay turisto	a nga moduaw sa	a inyong lugar ug mangitag	
maanindot nga talan-awon, imo ba siyang tabangan?				
A. Oc	B. dili	C. basin lang	D. depende	
4. Unsaon nimo siya pagtabang?				
A. dili paminawon		n B. ihat	ud sa gaadtoan	
C. talikdan lang		D. hat	agan ug mapa	
5. Sa imong paminaw, nganong makatabang man ang mga				

- simbolo sa pagbasa sa mapa?

  A. dali ang pagpaminaw

  B. dali ang pagsabot niini
  - C. dali ang pagsuroysuroy D. dali ang pagtultol sa lugar

Pagtulon-an - Mga Simbolo sa Mapa nga Gigamit sa mga Porma sa Yuta

Kat-oni Kini

Mga Simbolo sa Mapa

Ang mapa usa ka patag nga grapikong representasyon sa usa ka lugar, tibuok o kabahin lang, nga nagpakita sa kinaiya, mga lungsod, kabisera, mga dalan, ug uban pa. Migamit ang mapa og lainlaing mga simbolo. Mahimo kining usa ka karakter, sulat, porma, kolor o hulagway.

Susiha Kini

Adunay nagkalainlaing simbolo sa mapa sama sa mga porma sa yuta, porma sa tubig, mga dakbalay ug uban pang estruktura.

Mga porma sa yuta	Simbolo
Bulkan	
Linya sa mga bukid	
Patag	
Bungtod	
Walog	
Bukid	

Mao kini ang mga nagkalainlaing porma sa yuta. Aduna ba kini sa imong dapit o palibot?

Pagpauswag

Idrowing ang mosunod nga porma sa yuta sa inyong papel.

1.bulkan -_____ 2. linya sa bukid-_____

3. patag - _____ 4. bungtod - ____

5. walog - _____

Ikaduhang Adlaw

Paghulagway sa mga Porma sa Yuta

Kat-oni Kini

Ang matag simbolo sa mapa adunay kahulogan aron mas dali ang pag-ila og pagtultol niini. Ato kining pagahisgutan karon.

Suriin

Mao kini ang nagkalainlaing porma sa yuta sa atong palibot.

<u>Bungtod</u> – (Hill) porma sa yuta nga mas mubo kini sa bukid.

Bukid – (Mountain) ang kinatas-an nga porma sa yuta.

<u>Bulkan</u> –(Volcano) Usa ka taas nga porma sa yuta nga nagbuga ug magma nga makahatag ug peligro sa kinabuhi.

<u>Patag</u> o Kapatagan (Plain)- luag ug patag nga yuta. Mga dakbalay ug uban pang estruktura ang makita dinhi.

Walog o Lambak (Valley) – Patag nga yuta sa tunga sa mga bungtod og bukid. Tambok ang yuta niini .

Ebalwasyon

Pilia sa kahon ang saktong tubag. Isulat ang tubag sa imong notbuk o papel.

Walog Talampas Bungtod Patag

- 1. Porma sa yuta nga luag nga patag ug daghan mga tanom. ___
- 2. Usa kini ka bukid nga nagbuga ug mainit nga abo ug kalayo. ___
- 3. Kini nga yuta patag sa ibabaw sa bukid. ___

Ikatulong Adlaw

Mga Simbolo sa Porma sa Tubig

Kat-oni Kini

Sa mapa adunay mga nagkalainlaing simbolo sa tubig nga magamit aron masayon ang pagtultol niini. Makatabang kini sa pagpangita sa nahimutangan sa maong tubig sa usa ka lugar.

Susiha Kini

Ang mosunod mao ang mga simbolo sa tubig nga kasamtangan makita sa mapa.

Mga Porma sa Tubig	Simbolo
Dagat (sea)	
Sapa (river)	
Lawa (lake)	
Bukal (spring)	

Ebalwasyon

Ihatag ang tukmang pulong nga ngalan sa mga simbolo sa tubig pinaagi sa paghan-ay sa mga letra. Isulat kini sa imong notbuk.

1.	****	(tagda)	
2.		(klabu)	
3.		(wala)	

Ikaupat nga Adlaw

Paghulagway sa mga Porma sa Tubig

Kat-oni Kini

Ang matag simbolo sa mapa adunay kahulugan aron mas madali ang pag-ila niini.

Susiha Kini

Daghan ang mga klase sa porma sa tubig ang anaa sa atong palibot. Kini adunay tagsa-tagsa nga kalainan.

Lawa (Lake)

Kini porma sa tubig nga napalibutan sa yuta.

Sapa (River)

Tubig kini nga nagagikan sa bukid . Kini gigamit nga patubig sa mga tanom og mga panginahanglan sa mga tawo.

Busay (Waterfall)

Tubig nga kusog ang pag-agas gikan sa taas nga lugar. makita kini sa mga bukid. Sama sa Maria Cristina Falls , sa Iligan.

Dagat (Sea)

Tubig nga parat ug kadaghanan sa mga tawo ang maligo ug magpabugnaw sa mga Beach Resort nga anaa daplin sa dagat.

Kadagatan (Ocean)

Kini ang kinaluagan ug kinalawman nga bahin sa tubig. **Latian** (Marsh)

Basa –basa nga lugar nga adunay mga kahoy nga motubo.

Ebalwasyon

Isumpay ang Hanay A sa Hanay B. Isulat ang lamang letra sa insaktong tubag sa imong notbuk o papel.

Hanay A	Hanay B
1. Tubig nga nagagikan sa ilawom sa yuta.	a. Kipot
Tubig nga kabahin sa dagat o lawa gikan sa pagtaas niini.	b. Look
3. Gamay ug piot nga porma sa tubig.	c. Bukal

Ikalimang Adlaw

Simbolo ug Paghulagway sa mga Dakbalay ug Uban pang Istruktura o Edipisyo

Kat-oni Kini

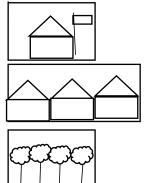
Ang mga edipisyo o estruktura sa palibot kinahanglan nga mailhan ug mahibaw-an aron dili malisod ang pagpangita niini sa panahon nga kini gikinahanglan.

Susiha Kini

Adunay simbolo sa mga dakbalay ug uban pang edipisyo o estruktura nga makita sa palibot.

Simbolo	Ngalan	Kahulogan
	Simbahan/ Mosque	- balay ampoanan
	Hospital	- balay tambalanan

eskuylahan

- balay tun-anan

Kabalayan

- balay puloy-anan

Kalasangan

- puloy-anan sa mga hayop

ug makita ang mga tanum

Pagpauswag

Isulat sa inyong papel ang hustong tubag.

- 1. Ang (eskuylahan, kalasangan, kabalayan) pinuyanan sa mga nagkalainlaing mga hayop.
- 2. Ang (kabalayan, simbahan, hospital) nga gipuy-an sa mga tawo naghimo ug usa ka komunidad.
- 3. Dinhi nangamuyo ug nagpasalamat ang mga tawo sa Ginoo. (simbahan, hospital, eskuylahan)
- 4. Sa (simbahan, hospital, eskuylahan) mosulod si Roy aron magampo.
- 5. Sa (kalasangan, kabalayan, eskuylahan) si Ronnel gusto magpabugnaw ug magtan-awg nagkalainlaing mga hayop ug tanom.

Hinumdumi Kini

Unsa ang mga simbolo nga gigamit sa mapa sa paghulagway sa mga dakbaly o istruktura?

Buhata Kini

Basaha ang sitwasyon. Isulat ang tubag sa inyong papel.

Si Pia nag inusarang anak. Gihatag kaniya ang tanan niyang gusto. Usa ka adlaw, misakit ang iyang tiyan ug dili na niya kini maantos.

- 1.Asa kaha siya gidala sa iyang mga ginikanan? _____
- 2. Nahitabo ba usab kini kanimo?

Ebalwasyon

Pangitaa sa Hanay B ang mga simbolo sa mga porma sayuta, tubig o dakbalay nga anaa sa Hanay A.

Hanay A

1. eskuylahan

2. Bukid

3. Bulkan

C.

D.

5. Lawa

Hanay B

A.

Hanay B

C.

D.

Hanay B

A.

E.

Tubag sa Pangutana

1.C2.D 3.B 4.A 5.E

Epalmasyon

3. Simbahan

2. Kabalayan

J. Kalasauðau

Ebalwasyon

Ospital, Oo/wala

Buhata Kini

Latad, Bulkan, Talampas

Hinumdumi Kimi

Ikalimang Adlaw

J. c 2.b 3. D

Epalmashou

Ikanbat Adlaw

J. Dagat 2. Bukal 3. Lawa

Epalmashou

Ikatulong Adlaw

1. Patag 2. Bulkan 3. Talampas

Epalmasyon

Ikaduhang Adlaw

3. A. ...

1. linya 2. a 3. a 4. b 5. d

2ησλί Κίυ<u>ι</u>

7' / 5'

Nuang Adlaw

Sanggunian

Masipag na Pilipino 3

Batayang Aklat sa Sibika at Kultura

Araling Panlipunan 3

Kagamitan ng Mag-aaral Sinugbuanong Binisaya

For inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education – Division of Malaybalay City

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

EmailAddress: malaybalay.city@deped.gov.ph